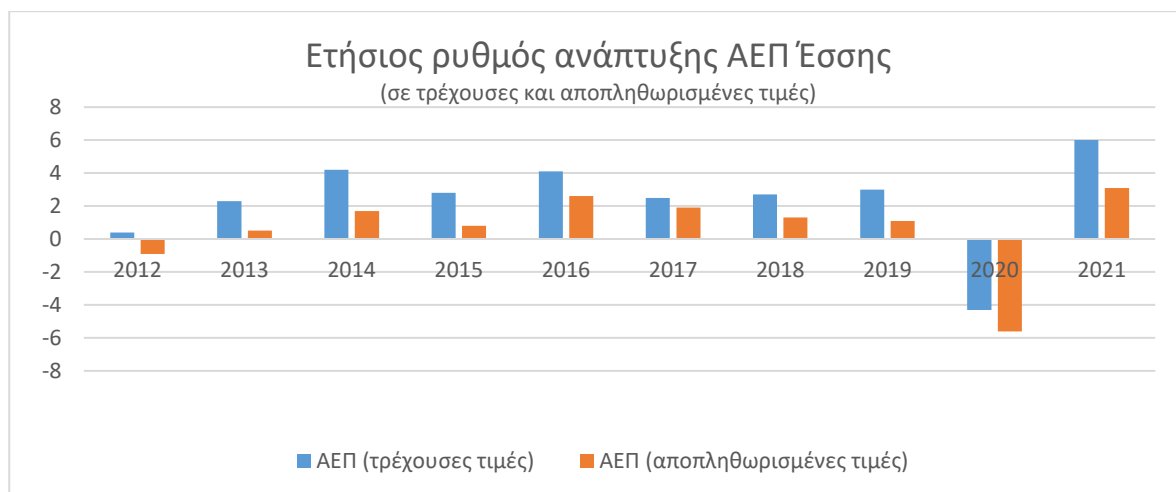

Αναλυτικό Σημείωμα
για την Οικονομία και τις διμερείς εμπορικές σχέσεις με την Ελλάδα του
Ομοσπονδιακού γερμανικού Κρατιδίου της Έσσης για το έτος 2021

A. Γενικά στοιχεία

Επιφάνεια και Πληθυσμός		
Επιφάνεια	Km2	21.115
Ποσοστό επί συνόλου Γερμανίας	%	5,9
Κάτοικοι		6.295.017
Ποσοστό επί συνόλου Γερμανίας	%	7,5
Γυναίκες	%	50,7
Άνδρες	%	49,3
Κάτω των 21 ετών	%	19,9
21-65 ετών	%	58,9
Άνω των 65 ετών	%	21,1
Αλλοδαποί	%	17,1
Πυκνότητα πληθυσμού	Κάτοικοι/km2	298
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ		
ΑΕΠ	Δις Ευρώ	302,5
Ποσοστό επί συνόλου Γερμανίας	%	8,4
Ανά κάτοικο	Ευρώ	48.164

Το **ΑΕΠ** του Ομοσπονδιακού κρατιδίου της Έσσης μεγεθύνθηκε το 2021 κατά **7,5%** (-5,6% το 2020). Το ίδιο έτος το ΑΕΠ του συνόλου της Γερμανίας επίσης αυξήθηκε κατά 7,1% (-4,9% ένα χρόνο νωρίτερα).

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Έσσης, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Ντύσσελντορφ

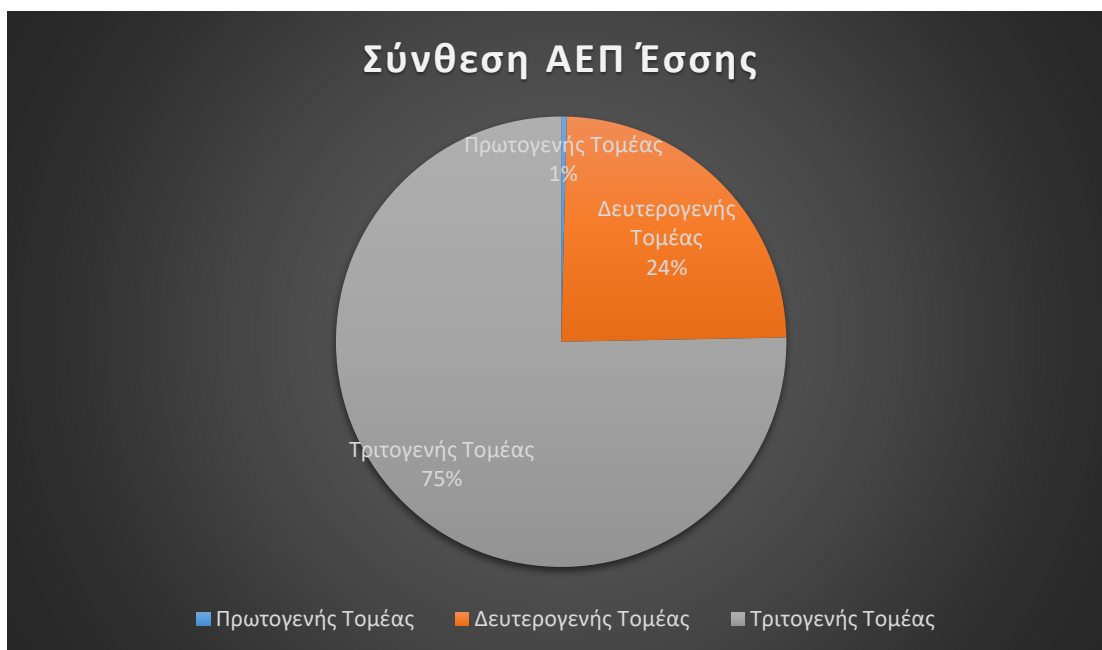
Το ονομαστικό ΑΕΠ του Ομοσπονδιακού Κρατιδίου της Έσσης ανήλθε το 2021 σε **302,5 δις €** από 281,4 δις € το 2020. Το ονομαστικό ΑΕΠ του Ομοσπονδιακού Κρατιδίου της Έσσης αντιστοιχεί στο **8,4%** του συνολικού ΑΕΠ της Γερμανίας.

Επί τη βάσει του **ύψους του ΑΕΠ** η Έσση κατατάσσεται στην 5^η θέση σε ομοσπονδιακό επίπεδο, μετά από τις Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία, Βαυαρία, Βάδη-Βυρτεμβέργη και Κάτω Σαξονία.

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟ ΑΕΠ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΑΝΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟ ΚΡΑΤΙΔΙΟ (σε χιλιάδες ευρώ)							
Κατάταξη	ΚΡΑΤΙΔΙΑ	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Βόρεια Ρηνανία - Βεστφαλία	668.912	691.518	694.839	711.419	697.100	733.257
2	Βαυαρία	569.810	594.447	616.674	632.897	610.200	661.541
3	Βάδη - Βυρτεμβέργη	476.274	493.265	513.438	524.325	500.800	536.041
4	Κάτω Σαξονία	276.270	287.959	297.301	307.036	295.900	315.808
5	Έσση	269.440	279.085	285.833	294.477	281.400	302.532
6	Βερολίνο	130.537	136.614	145.547	153.291	154.600	162.950
7	Ρηνανία - Παλατινάτο	138.500	144.308	143.655	145.003	141.900	162.220
8	Σαξονία	118.199	121.738	124.374	128.097	125.600	134.511
9	Αμβούργο	112.959	117.572	118.912	123.270	118.100	126.710
10	Σλέσβιγκ - Χόλσταϊν	89.825	93.367	94.670	97.762	97.200	104.506
11	Βραδεμβούργο	66.942	69.132	71.903	74.330	73.900	78.656
12	Σαξονία - Ανχάλτ	59.078	60.695	61.755	63.546	62.700	67.111
13	Θουριγκία	59.898	61.906	62.240	63.866	61.500	65.446
14	Μεκλεμβούργο Δυτική Πομερανία	41.019	42.783	44.584	46.567	46.000	49.461
15	Σααρλάνδη	34.331	35.300	35.710	36.263	33.600	35.638
16	Βρέμη	32.056	33.662	32.835	33.623	31.600	34.213
ΣΥΝΟΛΟ	Γερμανία	3.144.050	3.263.350	3.344.370	3.435.760	3.332.200	3.570.000

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Αρχή – DESTATIS

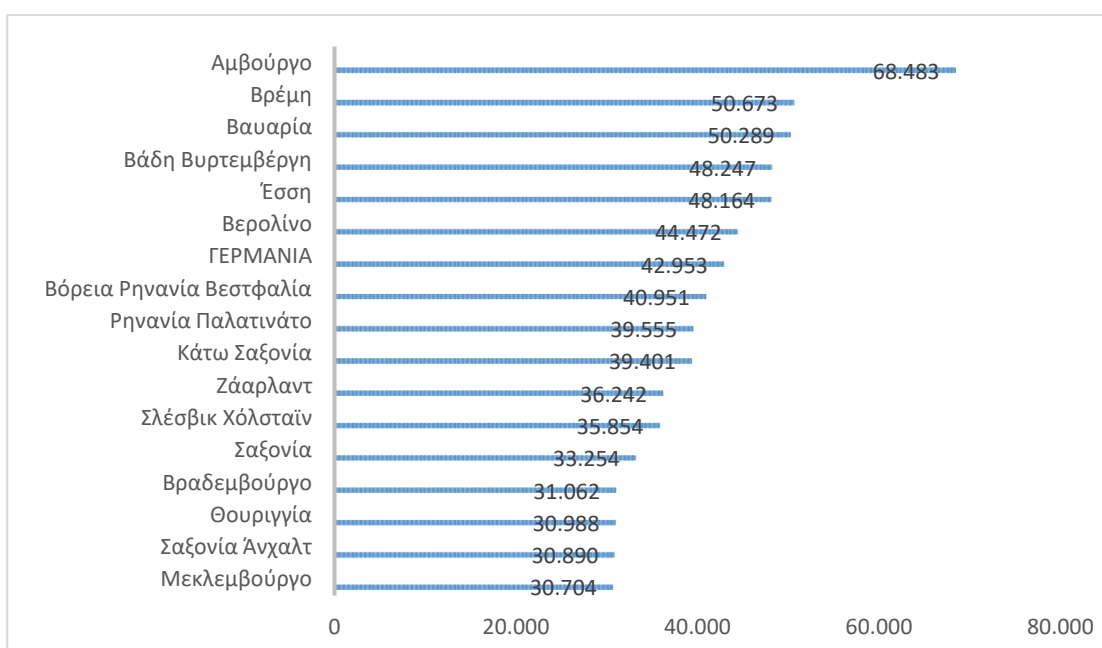
Σύνθεση του ΑΕΠ Έσσης: Τριτογενής Τομέας (Υπηρεσίες) 75,3%, Δευτερογενής Τομέας (Μεταποίηση) 24,3%, Πρωτογενής Τομέας (Γεωργία) 0,4%.

Κατά Κεφαλή ΑΕΠ Έσσης

Με βάση το **κατά κεφαλή ΑΕΠ** η Έσση καταλαμβάνει την 5^η θέση ανάμεσα στα 16 γερμανικά κρατίδια. Το κατά κεφαλή ΑΕΠ της Έσσης ανήλθε το 2021 σε 48.164 € από 44.750 € το 2020, με τον μέσο γερμανικό όρο να ανέρχεται σε 42.953 € από 40.088 € το προηγούμενο έτος. Όπως φαίνεται και από τον παρακάτω πίνακα, προηγούνται της Έσσης τα κρατίδια: Αμβούργο, Βρέμη, Βαυαρία και Βάδη-Βυρτεμβέργη.

Αναλυτικά το κατά κεφαλή ΑΕΠ 2021 στα γερμανικά κρατίδια:

Πηγή: de.statista.com

Το **Δημόσιο Χρέος** της Έσσης ανήλθε το 2020 σε 44,04 δις € από 45,8 δις € το 2020, συνιστώντας το πέμπτο υψηλότερο χρέος κρατιδίου σε ομοσπονδιακό επίπεδο

Το **κατά κεφαλήν Δημόσιο Χρέος** της Έσσης ανήλθε το 2021 σε 9.335 € από 7.313 € το 2020, κατατάσσοντάς την στη 10^η θέση μεταξύ των ομοσπονδιακών κρατιδίων. Αναλυτικά στους ακόλουθους πίνακες:

Δημόσιο Χρέος γερμανικών κρατιδίων (σε εκ. ευρώ)

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Αρχή - DESTATIS

Κατά κεφαλή χρέος γερμανικών κρατιδίων (σε ευρώ)

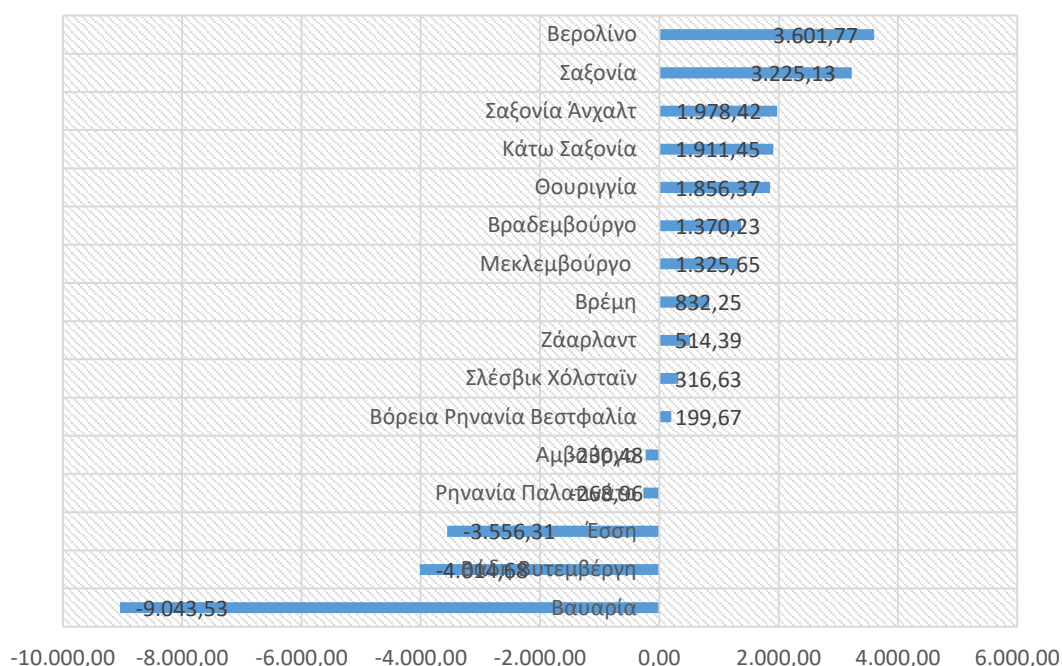
Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Αρχή - DESTATIS

Μεταβιβάσεις στο πλαίσιο του Συστήματος Χρηματοδοτικής Εξίσωσης των Ομοσπονδιακών Κρατιδίων (Länderfinanzausgleich) 2021

Βαυαρία, Βάδη-Βυρτεμβέργη, Έσση, Ρηνανία Παλατινάτο και Αμβούργο συνεισέφεραν το 2021 στο **Ταμείο Χρηματοδοτικής Εξίσωσης των Ομοσπονδιακών Κρατιδίων**. Οι μεταβιβάσεις στο Ταμείο των ως άνω Ομοσπονδιακών Κρατιδίων το 2020 είχαν ως εξής: Βαυαρία 9,04 δις Ευρώ, Βάδη-Βυρτεμβέργη 4,01 δις Ευρώ, Έσση 3,55 δις Ευρώ, Ρηνανία Παλατινάτο 286 εκ. Ευρώ και Αμβούργο 230 εκ. Ευρώ. Αντιθέτως, τα Ομοσπονδιακά Κρατίδια: Βερολίνου, Σαξονίας, Κάτω-Σαξονίας, Βρέμης, Θουριγγίας, Βραδεμβούργου Σαξονίας-Ανχάλτης, Μεκλεμβούργου Δ. Πομερανίας, Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας, Σλέσβιχ-Χόλσταϊν και Σααρλάνδης έγιναν αποδέκτες ενισχύσεων το 2021.

Αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

Länderfinanzausgleich 2021

Πηγή: www.bundesfinanzministerium.de

Δείκτης Τιμών καταναλωτή Ομόσπονδων κρατιδίων 2021

Δείκτης Τιμών Καταναλωτή Ομόσπονδων Κρατιδίων (2015 = 100)			
Κρατίδιο	2019	2020	2021
Βάδη Βυρτεμβέργη	105,7	106,4	109,6
Βαυαρία	105,8	106,4	109,8
Βερολίνο	105,3	105,8	108,8
Βραδεμβούργο	105,1	105,7	109,5
Βρέμη	105,4	105,9	109,5
Αμβούργο	105,3	105,4	108,6
Έσση	104,5	104,9	108,1
Μεκλεμβούργο	105,8	106	109,5
Κάτω Σαξονία	104,6	105	108,2
Βόρεια Ρηνανία - Βεστφαλία	105,3	105,8	109,2
Ρηνανία Παλατινάτο	104,7	105,3	108,6
Ζάαρλαντ	105	105,4	108,4
Σαξονία	105,4	106,2	109,5
Σαξονία - Άνχαλτ	104,9	105,3	109
Σλέσβιχ - Χολστάιν	104,8	105,5	108,7
Θουριγγία	105,4	106,3	109,7

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Αρχή – DESTATIS

Ανεργία

Το έτος 2021 η ανεργία στην Έσση ανήλθε σε 5,2% από 5,4% το προηγούμενο έτος (4,4%). Σημειώνεται ότι στο σύνολο της Γερμανίας η ανεργία ανήλθε το 2021 σε 5,7% από 5,9% το 2020. Αναλυτικότερα:

Κρατίδιο	2017	2018	2019	2020	2021
Βρέμη	11,2	9,8	9,9	11,2	10,7
Βερολίνο	10,5	8,1	7,8	9,7	9,8
Μεκλεμβούργο – Δ.Πομερανία	9,4	7,9	7,1	7,8	7,6
Σαξονία - Άνχαλτ	9,2	7,7	7,1	7,7	7,3
Αμβούργο	7,7	6,3	6,1	7,6	7,5
Β. Ρηνανία - Βεστφαλία	8,1	6,8	6,5	7,5	7,3
Ζάαρλαντ	7,2	6,1	6,2	7,2	6,8
Βραδεμβούργο	7,8	6,3	5,8	6,2	5,9
Σαξονία	7,4	6	5,5	6,1	5,9
Θουριγγία	6,6	5,5	5,3	6	5,6
Σλέσβιχ - Χολστάιν	6,7	5,5	5,1	5,8	5,6
Κάτω Σαξονία	6,3	5,3	5	5,8	5,5
Έσση	5,6	4,6	4,4	5,4	5,2
Ρηνανία - Παλατινάτο	5,3	4,4	4,3	5,2	5
Βάδη - Βυρτεμβέργη	3,9	3,2	3,2	4,1	3,9
Βαυαρία	3,6	2,9	2,8	3,6	3,5

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Αρχή – DESTATIS

Β. Κυριότεροι Οικονομικοί Κλάδοι και Εταιρείες στη Έσση

Στην Έσση δραστηριοποιούνται αρκετές μεγάλες επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων: Deutsche Lufthansa AG, REWE Group, Deutsche Bahn AG, Fraport Konzern, Deutsche Post Gruppe, Commerzbank AG, Deutsche Telekom AG, Continental Konzern, Volkswagen AG, Adam Opel AG, Rhön-Klinikum AG, DZ Bank Gruppe, Deutsche Bank AG, Merck KGaA, Metro Group, Sanofi Group, WISAG Facility Service Holding GmbH, B. Braun Melsungen AG, Procter & Gamble Germany GmbH, Siemens AG.

Παράλληλα, η Φραγκφούρτη αποτελεί το μεγαλύτερο χρηματοοικονομικό κέντρο της Γερμανίας και ένα από τα σημαντικότερα στον κόσμο. Στην Φραγκφούρτη έχει την έδρα του το Χρηματιστήριο Φραγκφούρτης (Frankfurter Wertpapierbörse), φορέα του οποίου αποτελεί το Γερμανικό Χρηματιστήριο (Deutsche Börse AG). Η Deutsche Börse AG, με κριτήριο τον όγκο χρηματιστηριακών συναλλαγών, συγκαταλέγεται μεταξύ των μεγαλύτερων του κόσμου (8^η θέση παγκοσμίως).

Ο δείκτης παρακολούθησης των χρηματιστηριακών συναλλαγών του Χρηματιστηρίου Φραγκφούρτης είναι ο DAX (Deutscher Aktienindex), στον οποίο εντάσσονται οι 30 μεγαλύτερες γερμανικές επιχειρήσεις και σε μεγάλο βαθμό αντικατοπτρίζει τις διακυμάνσεις της γερμανικής οικονομίας στις διεθνείς χρηματαγορές.

Σύμφωνα με στοιχεία του Δήμου Φραγκφούρτης, στην πόλη έχουν την έδρα τους συνολικά 227 χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, εκ των οποίων 162 από το

εξωτερικό. Συγκεκριμένα: Γερμανική Κεντρική Τράπεζα (Deutsche Bundesbank), Κρατική Αναπτυξιακή Τράπεζα της Γερμανίας (Kreditanstalt für Wiederaufbau-KfW), εμπορικές τράπεζες διεθνούς βεληνεκούς όπως Deutsche Bank, Commerzbank, καθώς και Κεντρική Συνεταιριστική Τράπεζα Γερμανίας (Deutsche Zentral-Genossenschaftsbank-DZBank) και DekaBank Deutsche Girozentrale (Πάροχος Asset Management και Capital Market Solutions του Χρηματοοικονομικού Ομίλου των Γερμανικών Αποταμιευτικών Τραπεζών - Sparkassen-Finanzgruppe), ως επίσης σημαντικοί χρηματοοικονομικοί φορείς όπως ο Ομοσπονδιακός Οργανισμός Εποπτείας Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών (Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht - BaFin).

Την έδρα τους στην πόλη της Φραγκφούρτης έχει επίσης η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΖΒ), αλλά και φορείς της ΕΕ, όπως η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (Europäische Aufsichtsbehörde für das Versicherungswesen und die betriebliche Altersversorgung - EIOPA) και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (Europäische Ausschuss für Systemrisiken - ESRB).

Διεθνείς τράπεζες με παρουσία στην Φραγκφούρτη: Credit Suisse, UBS, Bank of America, Morgan Stanley, Merrill Lynch, JPMorgan Chase, Bank of China, Société Générale, BNP Paribas κ.α. παρουσία στη Φρανκφούρτη έχουν και οι σημαντικότεροι παγκοσμίως οίκοι αξιολόγησης Standard & Poor's, Moody's και Fitch Ratings.

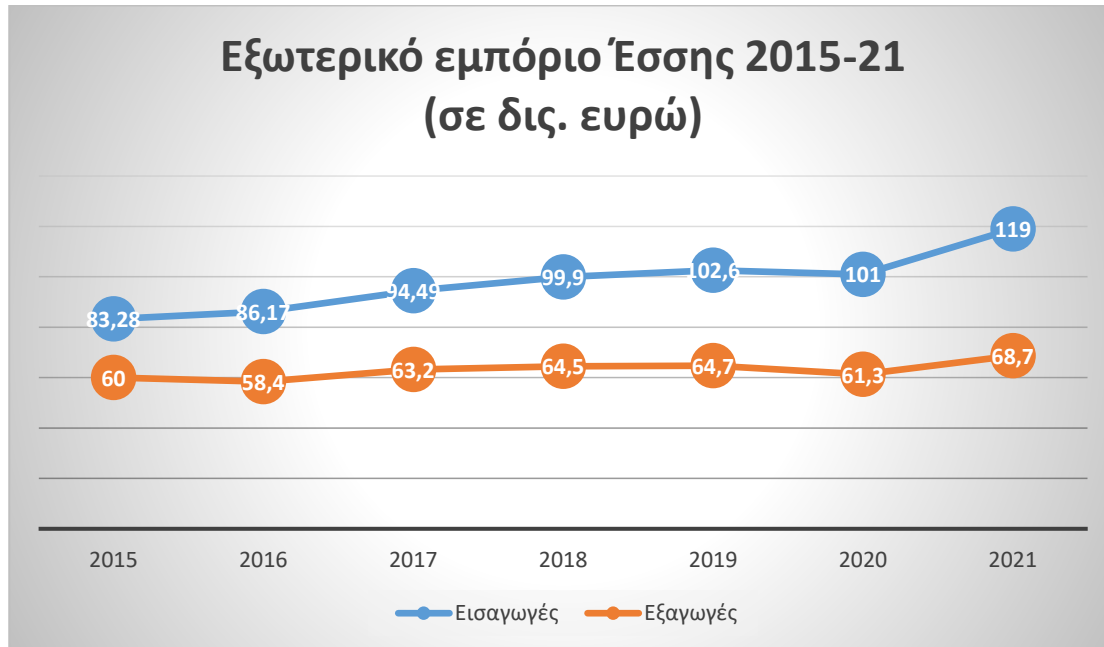
Στον εκθεσιακό χώρο της Frankfurter Messe διοργανώνονται πολλές σημαντικές διεθνείς εκθέσεις: Achema (χημική βιομηχανίας), Ambiente (οικιακά είδη, τέχνης, δώρων), Christmas World (χριστουγεννιάτικα είδη), Frankfurter Buchmesse (έκθεση βιβλίου), Hair & Beauty (είδη προσωπικής φροντίδας), Heimtextil (κλωστοϋφαντουργικά), ISH (ενέργεια, κλίμα, ΑΠΕ), Internationale Automobil Ausstellung-IAA (κλάδος αυτοκινήτου), Light+Building (φωτισμός, ηλεκτρονικός εξοπλισμός κτιρίων), Musikmesse (μουσικά όργανα, μουσικές εκδόσεις), Optatec (οπτική τεχνολογία), Paper World (χαρτικά, συσκευασίες) Prolight + Sound (Φωτισμός – Ήχος), Tendence (είδη δώρων, ρολόγια, έπιπλα).

Γ. Εξωτερικό Εμπόριο

Το 2021 τόσο οι **εξαγωγές όσο και οι εισαγωγές** της Έσσης σημείωσαν **αύξηση**, μετά από μείωσή τους το προηγούμενο έτος. Συγκεκριμένα, οι **εξαγωγές** της Έσσης ανήλθαν σε **68,76 δις €** από 61,8 δις € το 2020, που συνιστά αύξηση **11,2%**, ενώ οι **εισαγωγές** ανήλθαν σε **119,4 δις €** από 100,8 δις € ένα έτος νωρίτερα σημειώνοντας έτσι αύξηση ύψους **18,4%**.

Το **εμπορικό έλλειμμα** του κρατιδίου της Έσσης διαμορφώθηκε σε 50,69 δις € από €39,73 δις €, αυξανόμενο κατά 27,5% σε σύγκριση με το 2020.

Ο **συνολικός όγκος** εμπορίου της Έσσης με το εξωτερικό, ο οποίος ανήλθε το 2021 σε 188,16 δις € (162,4 δις € το 2020), αντιστοιχεί στο 7,2% του συνολικού όγκου εμπορίου της Γερμανίας, ο οποίος ανήλθε την ίδια χρονιά σε 2,57 τρις ευρώ.

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Αρχή - DESTATIS

Η Έσση εξαγάγει κυρίως: χημικά, φαρμακευτικά προϊόντα, μηχανές, ηλεκτρονικούς υπολογιστές και ηλεκτρονικό εξοπλισμό, ενώ εισάγει, ως επί το πλείστον, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, οχήματα, φαρμακευτικά προϊόντα, μέταλλα και χημικά προϊόντα. Το μεγαλύτερο μέρος του εξωτερικού εμπορίου της Έσσης πραγματοποιείται με χώρες της ΕΕ.

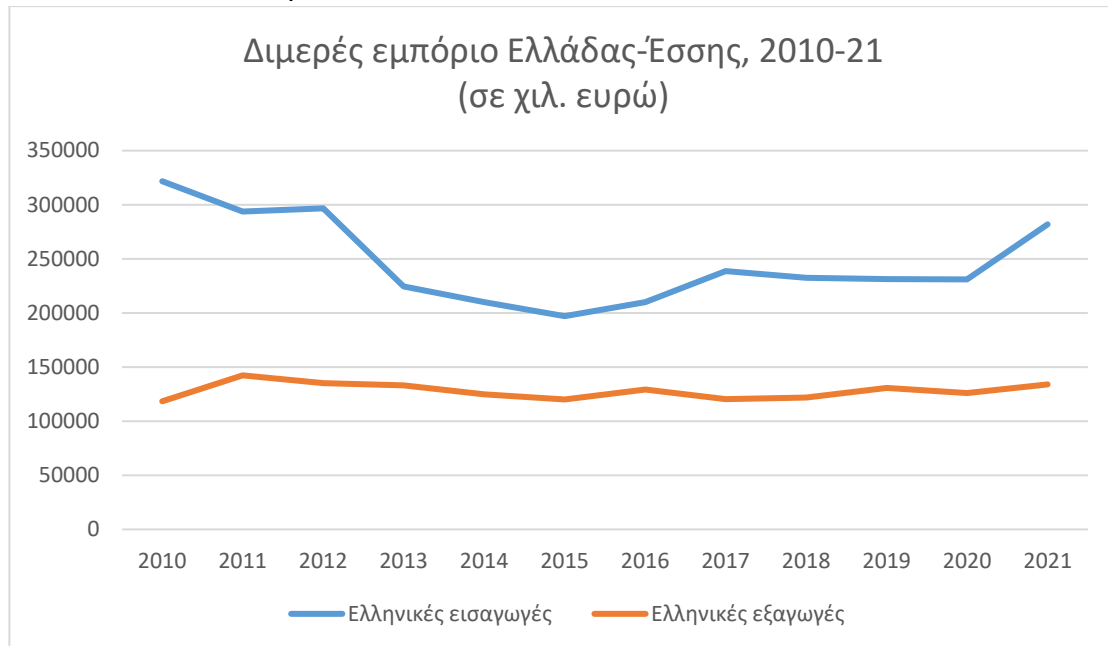
Δ. Διμερείς Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας-Έσσης 2021

Οι **εξαγωγές** της Ελλάδας προς την Έσση το 2021 σημείωσαν **αύξηση** ύψους **6,58%** μετά από μείωση -3,6% το 2020 και ανήλθαν σε **134 εκ. €**

από 125,7 εκ.€ τον προηγούμενο χρόνο. Η Έσση συνιστά το 7^ο σημαντικότερο κρατίδιο-προορισμό των ελληνικών εξαγωγών προς τη Γερμανία, μετά τις Βαυαρία, Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία, Βάδη Βυρτεμβέργη, Ρηνανία Παλατινάτο, Βερολίνο και Αμβούργο.

Οι **εισαγωγές** της Ελλάδας από την Έσση το 2020 σημείωσαν επίσης **αύξηση 6,58%** μετά από μείωση ύψους -0,08% το 2020 ανερχόμενες σε **282 εκ. €** από 232 εκ. € το προηγούμενο έτος. Η Έσση καταλαμβάνει την 5^η θέση μεταξύ των γερμανικών Ομοσπονδιακών Κρατιδίων ως προς τις εξαγωγές προς τη χώρα μας

μετά από τις Βάδη-Βυρτεμβέργη, Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία, Ρηνανία-Παλατινάτο και Βαυαρία.

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Αρχή – DESTATIS

Ο **όγκος του διμερούς εμπορίου** Ελλάδας-Έσσης αυξήθηκε κατά 16,12% (το 2020 είχε σημειωθεί μείωση -1,38%) και διαμορφώθηκε σε 416,033 εκ. € από 357 εκ. € το προηγούμενο έτος. Ο όγκος του διμερούς εμπορίου Ελλάδας-Έσσης αντιστοιχεί σε 4,2% του όγκου του διμερούς εμπορίου της χώρας μας με Το σύνολο της Γερμανίας.

Το **έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου** για τη χώρα μας ανήλθε σε 147,9 εκ. €, σημειώνοντας μεγάλη αύξηση 38,58% μετά από αύξηση +4,5% το 2020.

Τα κυριότερα προϊόντα, που **εξήγγε** η Ελλάδα στην Έσση το 2021 ήταν:

- Τρόφιμα (32,14 εκ.€, +31,18%)
- Φαρμακευτικά προϊόντα (19,81 εκ.€, -4,2%)
- Μέταλλα (18,6 εκ.€, -8,3%)
- Προϊόντα από πλαστικό και καουτσούκ (7,87 εκ.€, -48,8%)
- Ρουχισμός (4,8 εκ.€, +18,37%)

Τα κυριότερα προϊόντα, που **εισάγει** η Ελλάδα από την Έσση είναι:

- Φαρμακευτικά προϊόντα (67,6 εκ.€, +20,97%)
- Χημικά προϊόντα (50,8 εκ.€, +9%)
- Εξαρτήματα ηλεκτρονικών υπολογιστών (28,7 εκ.€, +4,7%)
- Μηχανήματα (25,07 εκ.€, +59,35%)
- Προϊόντα από πλαστικό και καουτσούκ (17,3 εκ.€, +13,75%)

4. Ελληνική επιχειρηματική παρουσία στην Έσση:

Τράπεζα Πειραιώς (πρώην Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος), Alumil (προφίλ αλουμινίου), Ellaktor (διαχείριση αποβλήτων), FAGE (γαλακτοκομικά), Pyramis (είδη κουζίνας, μπάνιου, ανοξείδωτοι νεροχύτες κ.α.).

Φρίντα Γεωργίου
Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄